

RAHVASTIKUMINISTER RIINA SOLMANI
SÖNAVÖTT
EESTI INGERISOOMLASTE XXIX LAULU- JA TANTSUPEOL
KOSE LAULUVÄLJAKUL 21. JUULIL 2019

Head pidulised!

Teadvustasin fakti, et mul on ingerisooime juured, tõsisemalt hetkel, kui sain 16-aastaseks ja läksin miilitsajaoskonda endale esimest nõukogude passi saama. Minult küsiti, kas ma soovin olla ema järgi soomlane või isa järgi eestlane. Olin ema passi varasemalt käes hoidnud ja näinud, et ema on rahvuselt soomlane. Olin selle üle lihtsalt uhke ja ma ei mõelnud oma lapsemõtetes, et see mind nii otseselt puudutab. Viljandi oli täielikult eestikeelne keskkond, kuigi mu ema töökoht, Viljandi Tuletikuvabrik, oli venekeelne ja seal kõneldi vene keeles. Hiljem kuulsin, et Viljandisse jõudnud ingerisoomlasi venestati, lapsed pandi vene kooli ning mu vanaisa nimi Antti muudeti passis Andreiks.

Vanaema Maria ja vanaisa Antti rääkisid minu ja õega meile täiesti võõras keeles. Midagi saime aru, aga enamjaolt mitte. Nad rääkisid ingerisooime murdes, mida ka mu ema nendega rääkis. Mäletan, et vanaema küsis: „Haluatko sokeri?“, pakkudes teed. Vanaisa suri, kui ma olin kaheaastane ja vanaema, kui olin 8-aastane. Mäletan ainult seda, et nad armastasid meid väga.

Hiljem, täiskasvanuna, kui Eesti oli juba demokraatia lainetel, avanes koolis võimalus õppida soome keelt, mida täiesti teadlikult kooli kõrvalt veidi õppisin. Viljandisse loodi ingerisooime laulukoor, kus emaga laulmas käisime ning mul on meie koori riidedki veel alles, mida toona kandsin. Järgmisel korral kui kohtume, panen need selga.

Oma ema ajaloolisel kodumaal ma käinud ei ole. Emal oli suur pere ja onu Ruudi käis seda paika, Vivvala küla Laadoga ääres vaatamas. Seal ei ole enam küla, seal ei olevat enam midagi. Mõni majaase ehk, nii sain onust aru.

Pean neid juuri kalliteks, pean seda rikkuseks, oma veresidemeks kahe erineva soomeugri rahvuse vahel. Mul on eestlasest isa, kes on neljandat põlve viljandlane, tema kohta võib öelda mulk, ja ingerisoomlasest ema, kelle perekonnast on suur ja võimas suguvõsa Eestis üles kasvanud, suurem ja võimsam, kui mu isa pere. Need on minu tugevad juured, mille üle olen uhke. Arvan, et visaduse, paindlikkuse ja kohanemisvõime, murdumatuse olen pärinud emalt. Isalt pärisin vaimsuse, huvi lugemise ja globaalse maailma vastu. Need kaks erinevat poolt on toonud mind tänaseks rahvastikuminiistri ametipostile.

Kolm nädalat tagasi olime paljudega teist koos meie rahva pühas paigas – Tallinna lauluväljakul – ning tähistasime 150 aasta möödumist esimesest üldlalupeost. See oli meie kõigi ühine pidu ning see on meie ühine ajalugu. Me teame, et 19. sajandil sai ju ka Ingerimaal pandud alus oma laulupidude korraldamisele. Mul on hea meel kõigi ingerisoomlaste üle, kes said meie suurepärasest juubelilalupeost osa lauljate, tantsijate, orkestrantide või kuulajatena.

Ingerisoomlased on iseseisvuse taastanud Eestis olnud aktiivsed väga paljudes valdkondades. Õieti oldi aktiivselt tegutsemas juba nõukogude ajal, kui hakati näiteks mitmes Eestimaa paigas koos käima soomekeelsetel jumalateenistustel. Vabaduse tuuled terves ühiskonnas 1980te aastate lõpus tõid kaasa ingerisoomlaste seltside tekkimise üle Eesti. Kui need seltsid omakorda moodustasid 1989. aastal Eesti Ingerisoomlaste Liidu, sai astunud ka organisatsioonilises mõttes suur samm edasi ingerisoomlaste identiteedi hoidmiseks ja ühistegevuse edendamiseks. Soovin Ingerisoomlaste Liidule palju õnne 30. sünnipäeva puhul ning rohkelt kordaminekuid edaspidiseks!

Saame olla tänulikud, et ingerisoomlaste ühistegevust on olnud palju. Olen juba nimetanud ingerisoomlaste laulu- ja tantsuharrastust, millest ma noorpõlves isegi osa sain, ning laulu- ja tantsupidusid. Tooksin tunnustavalt välja Eesti Akadeemilise Ingerimaa Seltsi ettekandepäevad, fotonäitused, lastelaagrid, soomekeelse ajakirja „Inkeri“ väljaandmise. Paar nädalat tagasi olin Narva Aleksandri kirikus, kus nägin suurt Ingerimaa kaarti ning mulle räägiti soomekeelsete jumalateenistuste pidamisest selles kirikus. Soomekeelne vaimulik töö toimub teisteski Eestimaa kogudustes. Soovin jõudu ka teie uute plaanide teostumisele, millest mitmed on seotud ingerisoomlaste ajaloo teadvustamise ja väärtustamisega – tooksin siinjuures eraldi esile ingerisoomse muuseumimaja loomise kava.

Ingerisoomlased olid esimesed, kes hakkasid Eesti riigilt taotlema kultuuriautonoomiat. Tänapäevaks on eestisoomlaste kultuuriomavalitsus olnud olemas juba 15 aastat ning mul on rõõm väljendada Eesti riigi poolt sügavat tänu, et olete lisaks oma peamisele tegevusele – ühendada ingerisoomlasi Eestis, hoida ingerisoomse identiteeti, pärandit ja kultuuri – olnud heaks ja tugevaks koostööpartneriks Eesti riigile. Ingerisoomlaste näol on tegemist visa, tööka ja edasipürgiva rahvakilluga, kelle saatus ja käekäik on tervele meie riigile ja rahvale väga tähtis.

Ilusat pidu meile kõigile!